

ХОКЕЙ В ПРОГРАМІ ВСЕСВІТНІХ УНІВЕРСІАДАХ

Степанюк Світлана

Херсонський державний університет

Анотація. Важливою складовою розвитку сучасного спортивного та олімпійського руху є студентський спорт. Хокей включено в програму Всесвітніх зимових універсіад із 1962 року. В статті проаналізовано особливості розвитку міжнародного студентського спортивного руху. Показано історію й результати окремого виду спорту – хокею, в програмі всесвітніх універсіад. Виокремлено команди переможців хокейних турнірів Всесвітніх зимових студентських ігор.

Ключові слова: хокей, історія, студентський спортивний рух, всесвітні універсіади, спортсмен, виховання.

Аннотация. Степанюк Светлана. **Хокей в программе Всемирных универсиад.** Важной составляющей современного спортивного и олимпийского движения является студенческий спорт. Хоккей включен в программу Всемирных зимних универсиад с 1962 года. В статье проанализированы особенности международного студенческого спортивного движения. Показано историю и результаты отдельного вида спорта – хоккея, в программе Всемирных универсиад. Выделено команды победители хоккейных турниров Всемирных студенческих игр.

Ключевые слова: хоккей, история, студенческое спортивное движение, всемирные универсиады, спортсмен, воспитание.

Annotation. Stepanyuk Svitlana. **Hockey in the program of World university games.** Amounting the modern sports and Olympic locomotion student's sports are important. Hockey is included in the program of World winter university games since 1962. In the article features of international student's sports locomotion are analysed. It is shown a history and outcomes of a separate kind of sports - hockey, in the program of World university games. It is secured teams winners of hockey tournaments of World student's plays

Key words: hockey, history, student's sporting movement, World Universiads, sportsmen, education.

Вступ.

Однією із складових розвитку сучасного спортивного та олімпійського руху є студентський спорт. Саме тому неабиякої актуальності набувають проблеми наукового, теоретико-методичного обґрунтування розвитку студентського спортивного руху, й, зокрема, наймасштабніших змагань – Всесвітніх універсіад.

У сучасній вітчизняній науково-методичній літературі недостатньо висвітлюються й аналізуються проблеми розвитку міжнародного студентського спортивного руху. Тільки окремі аспекти цієї проблеми висвітлено у працях Г.Н. Скитович (1980), Л. Куна (1982), В.М. Платонова (1994), С.І. Степанюк, О.М. Вацеби (2006) та ін.

Вважаємо, що об'єктивний науковий аналіз розвитку окремих видів спорту в програмах змагань на всесвітніх студентських іграх є актуальною проблемою теорії та історії спорту.

Робота виконана за планом НДР Херсонського державного університету.

Формулювання цілей роботи.

У цій роботі ми поставили собі *за мету* проаналізувати проведення змагань з хокею на Всесвітніх універсіадах.

Основними *методами* нашого дослідження були:

- аналіз літературних джерел, статистичної інформації та міжнародної інформаційної мережі “Інтернет”;
- елементи контент-аналізу та узагальнення.

Результати дослідження та їх обговорення.

Сучасний спорт, як суспільне явище, набув широкого розповсюдження тільки на початку XIX століття. В історії фізичної культури відомими є імена Чарльза Кінгслі та Томаса Арнольда, які одними із перших використали змагальний чинник в процесі виховання молоді.

Як зазначає Л. Кун, перші змагання між навчальними закладами були проведені у 1818 році між студентами Ітона та Херроу. Роком пізніше були організовані змагання з веслування між Ітоном та Вестмінстером. З 1827 року регулярного характеру набувають змагання з крокету між Оксфордом та Кембріджем. З 1837 року регулярними стали атлетичні змагання між іншими навчальними закладами і не тільки в Англії.

Перші офіційні університетські спортивні змагання було проведено у США, Англії та Швейцарії. Саме в цих країнах зароджуються та формуються перші університетські спортивні асоціації [2].

Незважаючи на те, що структури міжнародного спорту на початку XX століття вже почали активно діяти, Міжнародну студентську конфедерацію (СІЕ) було засновано тільки в 1919 році у м. Страсбурзі. Саме ця асоціація створила Спортивну комісію (Sport Commision), яка взяла на себе відповідальність за проведення перших університетських ігор у 1923 році. У травні 1923 року в Парижі було скликано Міжнародний спортивний конгрес університетів, на якому було прийнято рішення про те, що наступного року Польська студентська спілка організує перший чемпіонат світу [3, 4]. Це стало першим кроком на шляху до створення міжнародного студентського спортивного руху, найбільш значимого після олімпійського.

Отже, спортивний рух серед студентства організаційно сформувався у 1919 році в результаті створення Міжнародної конфедерації студентів, в рамках якої з 1924 року почали проводитися Всесвітні університетські ігри.

Першими помітними в історії міжнародного студентського спорту офіційними змаганнями були студентські чемпіонати світу. Всього в період до Другої світової війни було проведено вісім студентських чемпіонатів з літніх видів спорту.

Від 1928 року почали проводитися зимові студентські чемпіонати світу [3].

Зимова Універсіада дає студентам можливість змагатися у шести обов'язкових видах спорту і одному, який обирає організаційний комітет міста-організатора.

Шість обов'язкових видів спорту – це гірські лижі, лижні перегони, біатлон, фігурне катання, ковзанярський спорт, хокей.

Починаючи з 1960 року, після перших змагань у Шемуа, зимова Універсіада здобуває міжнародне визнання, збираючи учасників з різних країн світу, і за масштабами поступається лише зимовим Олімпійським іграм.

Хокейні турніри Всесвітніх зимових універсіад проводить із 1962 Міжнародна федерація університетського спорту (ФІСУ). У них беруть участь збірні студентські команди. Зимові студентські ігри за участю хокеїстів проводилися й до універсіад. До другої світової війни їх організовували національні хокейні союзи й асоціації, а з 1949 р. – Міжнародна спілка студентів (МСС).

Таблиця 1

Переможці хокейних турнірів Всесвітніх зимових студентських ігор

Рік	Країна
1928	(Італія, Кортіна Д'ампеццо) - збірна Оксфордського університету (Великобританія)
1930	(Швейцарія, Давос) - Швейцарія
1933	(Італія, Бардонеккья) - Угорщина
1935	(Швейцарія, Санкт-Моріц) - Угорщина
1937	(Австрія, Цильям-Зее) - Німеччина
1939	(Норвегія, Тронхейм) - Чехословаччина
1947	(Швейцарія, Давос) - Чехословаччина
1949	(Чехословаччина, Сприндлерув Млин) - Чехословаччина
1951	(Румунія, Поян, Брашов) - Чехословаччина
1956	(Польща, Закопане, Варшава) - СРСР
1962	(Швейцарія, Віллар) - Чехословаччина
1967	(Італія, Турін) - СРСР
1968	(Австрія, Інсбрук) - СРСР
1970	(Фінляндія, Рован'ємі) - Чехословаччина
1972	(США, Лейк-Плесід) - СРСР
1983	(Болгарія, Софія) - Чехословаччина
1985	(Італія, Беллуно) - СРСР
1987	(Чехословаччина, Попрад) - Чехословаччина
1989	(Болгарія, Софія) - СРСР
1991	(Саппоро, Японія) - Канада
1993	(Закопане, Польща) - Росія
1995	(Джака, Іспанія) - Казахстан
1997	(Чонджу-Мунджу, Корея) - Чехія
1999	(Попрад-Татри, Словенія) - Україна
2001	(Закопане, Польща) - Словаччина
2003	(Тарвізіо, Італія) - Росія
2005	(Інсбрук, Австрія) - Росія

Аналізуючи дані, які подані в таблиці 1, ми можемо констатувати, що 10 разів чемпіонами універсіад ставали студенти Чехословаччини, 5 – колишнього Радянського Союзу, і що відрадно, що чемпіоном Всесвітньої універсіади була студентська збірна незалежної України.

Фізичне виховання студентської молоді в Україні є невід'ємною частиною здорового способу життя населення та розвитку спорту. Воно базується на взаємозв'язку навчальних та позанавчальних форм фізкультурно-оздоровчої роботи.

Держава здійснює фізичне виховання студентів через відповідні кафедри шляхом реалізації навчальних програм, системи заліків, виконання нормативів та вимог, які є обов'язковими для всіх навчальних закладів.

Крім того, в Україні діє Спортивна студентська спілка України (СССУ).

1993 рік став роком створення Спортивної студентської спілки України та офіційного вступу до Міжнародної федерації університетського спорту [5].

СССУ – всеукраїнська громадська організація, яка об'єднує на добровільних засадах студентів і працівників середніх спеціальних і вищих навчальних закладів, інших освітніх організацій, створених з метою фізичного і спортивного вдосконалення молоді, розвитку видів спорту і підготовки резерву для збірних команд.

Вона представляє та захищає інтереси України в міжнародному студентському спортивному русі, в усіх заходах, які проводить Міжнародна федерація університетського спорту.

Українські спортсмени-студенти складають більшість національних збірних команд з видів спорту. Рівень досягнень спортивного студентства України викликає повагу міжнародної громадськості до молоді незалежної держави.

Висновки.

Констатуємо, що студентський спортивний рух набуває все більшої популярності в Україні й упевнено завойовує позиції в міжнародному спорті. Вважаємо, що подальше дослідження різних видів спорту, й зокрема, хокею, в програмі Всесвітніх Універсіад сприятиме вдосконаленню системи спортивних змагань серед учнівської та студентської молоді.

Подальші дослідження передбачається провести в напрямку вивчення інших проблем студентського хокею.

Література

1. Платонов В. Н., Гуськов С. И. Олимпийский спорт: В 2-х кн. – К.: Олимпийская литература, 1994. – Кн. 1. – 496 с.
2. Кун Л. Всеобщая история физической культуры и спорта: Пер. с венгер. / Под ред. В.В. Столбова. – М.: Радуга, 1982. – 399 с.
3. Скитович Г.Н. Международное студенческое спортивное движение: итоги двух десятилетий // Теория и практика физической культуры. – 1980. – №5. - С. 56-58.
4. Степанюк С. Еволюція проведення міжнародних спортивних змагань у системі студентського спортивного руху. Молода спортивна наука України: Зб. Наук. статей з галузі фіз.. культури та спорту Л. 2002. Вип. 6. – Т.1 – С. 119-124.
5. Операйло С. Універсіада – перший крок у підготовці до Олімпійських ігор // Освіта України – 2002. – 28 груд.
6. Вацеба О. Нариси з історії спортивного руху в Західній Україні. – Івано-Франківськ: Лілея–Н.В., 1997. – 232 с.

Надійшла до редакції 01.12.2008р.